

Visie Bernardusokan

Organisatie OKAN in de Bernardusscholen

OKAN staat voor Onthaalklassen Anderstalige Nieuwkomers en verwelkomt leerlingen tussen 12 en 18 jaar die recent in België zijn aangekomen en het Nederlands onvoldoende beheersen om de lessen op school te kunnen volgen.

Sinds juni 2019 maken de onthaalklassen in Oudenaarde, opgericht in 2010, deel uit van de **Bernardusscholen** Oudenaarde. **Bernardusokan** biedt OKAN-onderwijs aan voor de ruime regio rond Oudenaarde en Ronse. Momenteel organiseert Bernardusokan onthaalklassen op twee campussen: Campus Oudenaarde en Campus Ronse.

Elke OKAN-school heeft 3 hoofddoelen: anderstalige nieuwkomers Nederlands leren, integreren en oriënteren. Bernardusokan streeft deze doelen na vanuit de visie van de Bernardusscholen en met behulp van de door de overheid opgestelde ontwikkelingsdoelen "Nederlands voor nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers".

Wie zijn onze leerlingen?

De jongeren die in OKAN terechtkomen, zijn in de eerste plaats tieners. Ze zijn zoekende naar zichzelf, te midden van een complexe wereld vol uitdagingen.

Onze jongeren zijn om verschillende redenen naar België gekomen en zijn afkomstig uit alle uithoeken van de wereld. Allen hebben ze een ding gemeen: hun leven neemt een nieuwe wending. Ze moeten leren navigeren door een nieuwe samenleving en moeten hiervoor bovendien een nieuwe taal leren.

De leerlingen in OKAN hebben elk hun eigen verhaal: schoolse voorgeschiedenis, werkhouding, attitude, sociale context, migratieverhaal, al dan niet een netwerk in België, eigen talenten en capaciteiten, ... In de schoolpraktijk vertaalt zich dat in veel verschillende leerbehoeften en psychosociale noden waarmee rekening gehouden moet worden. Om aan al deze noden tegemoet te komen volgen leerlingen in OKAN een individueel leertraject. Hierbij ligt de focus in de eerste plaats op welbevinden en op de evolutie die de leerling maakt in het leren van de taal. Tegelijk hebben leerlingen in OKAN nood aan perspectief. Zij komen in een nieuw land, hebben hun toekomstdromen moeten laten varen en hopen op een nieuwe start.

In OKAN gaan we hier al snel mee aan de slag door hen te informeren, in gesprek te gaan en hen te begeleiden in hun studiekeuze. We proberen de motivatie van OKAN-leerlingen hoog te houden door perspectief te bieden en hen eigenaarschap te geven over hun leertraject.

In OKAN komen vele jongeren met een zware rugzak aan de start. Ze worstelen met heimwee, verlieservaringen, trauma, ... Zij zitten in volle puberteit, hun brein vaak in overlevingsmodus.

Onze leerlingen hebben nood aan een veilig nest, waar ze de nodige structuur en normaliteit kunnen vinden en waar verbondenheid heerst. Een plek waar ze kunnen landen, waar ze een luisterend oor vinden en hulp krijgen als hun zorgen even te zwaar doorwegen. We bieden een plek waar er normaliteit heerst en waar leerlingen structuur en verbondenheid kunnen vinden. Een plek waar leerlingen kunnen ontdekken wie ze zijn en waar ze de nodige bagage meekrijgen om hun vleugels uit te slaan.

Bernardusokan is een warme school.

Onze school is een **warme school en zet welbevinden voorop**. We willen anderstalige jongeren een plaats geven waar ze zich in de eerste plaats thuis voelen. We creëren een **veilige omgeving** waarin elke leerling zich gerespecteerd voelt in zijn persoon ongeacht zijn cultuur, achtergrond of mogelijkheden. Het team van leerkrachten en begeleiders heeft een hart voor onze leerlingen en gaat op zoek naar verbinding met elk van hen. We willen met onze jongeren werken vanuit de principes van **Nieuwe Autoriteit, herstelgericht werken en het ABC van de motivatietheorie**.

Bernardusokan legt het **accent op élk talent**. We erkennen de veelheid aan talenten onder onze leerlingen en leren hen hier naar op zoek te gaan. We geven leerlingen kansen, in gedeelde verantwoordelijkheid en rekening houdend met hun eigen rugzak. We geloven in een aanpak op maat en in de meerwaarde van individuele ondersteuning en begeleiding. We stimuleren de leerling om te geloven in zichzelf en **realistische** maar tegelijk ook **ambitieuze doelen** te stellen. Leerlingen in hun kracht zetten in hun nieuwe omgeving is waar we naar streven.

Doelstellingen

Bernardusokan werkt aan de drie hoofddoelen van het OKAN-onderwijs: leerlingen Nederlands leren, hen integreren in de onderwijswereld en maatschappij en ten slotte hen voorbereiden op verdere studies, een opleiding of werk. Onze school werkt met elke leerling aan deze doelstellingen in een relatie van veiligheid, vertrouwen en verbinding. Aan de hand van deze 3 doelstellingen stimuleren we onze leerlingen in hun persoonlijke groei en participatie in onze maatschappij.

Nederlands leren

Onze school is een **dragende school**. We willen onze leerlingen **ondersteunen** in het nemen van een nieuwe start. Vertrekkende vanuit het ABC van de motivatietheorie stimuleren we leerlingen om hun leerproces zelf in handen te nemen. We geven hen de ruimte en de tijd om de nieuwe taal aan te leren, ieder **op zijn eigen tempo**.

We leren onze leerlingen Nederlands in **leeftijdsgroepen** waarin gedifferentieerd wordt. We volgen hier onze eigen ervaringen en tal van wetenschappelijk onderzoek waaruit blijkt dat een indeling in

niveaugroepen vroeg in het schooljaar de latere onderwijskansen van de leerlingen bepaalt.

Gezien de grote diversiteit in de OKAN-klassen, streven we ernaar om onze werking af te stemmen op de **onderwijsbehoeften** van elke individuele leerling, of het nu gaat om gealfabetiseerde leerlingen, anders gealfabetiseerden, leerlingen met een leerstoornis, gedrags-of emotionele stoornis, snelle leerders, ...

Dit doen we reeds of willen we bereiken door in te zetten op:

- Toegankelijkheid voor iedereen, op vlak van infrastructuur , lesmateriaal, werkvormen, curriculum, ...
- Ondersteuning van leerkrachten door een duidelijke overlegstructuur en de ondersteuning door een coördinator didactiek, samenwerking met leerlingenbegeleiding, CLB, ondersteuners of externe instanties. Goede omkadering van de OKAN-leerlingen door het onthaal van de school, administratieve medewerkers, leerlingbegeleiders en opvoeders van OKAN en Bernardustechnicum.
- Een vaste klasindeling op basis van leeftijd, als fundament voor welbevinden en groei.
- Deeltijdse zorggroepen: kleinere klassen georganiseerd rond leerbehoefte van de lln: verdeling op basis van leerinhoud (alfabetisering, instapklas, schakelklas, snelle leerders), leerondersteuning of aandacht op vlak van gedrag en emotieregulatie.

We waarderen de **moedertaal** van onze leerlingen en willen ons in de toekomst engageren om **functioneel veeltalig leren** mogelijk te maken. We geloven in de kracht van de moedertaal als hefboom, de taal waarin kinderen de wereld ontdekken. Moedertaal vormt een fundament voor welbevinden, taalverwerving en cognitieve ontwikkeling.

Moedertaal inzetten en aandacht geven op school helpt ook de Nederlandse taalvaardigheid vooruit. Een nieuwe taal leer je immers aan de hand van je eerste taal. Leerlingen mogen dan ook hun moedertaal spreken in onze school en mogen hun moeder ze ook functioneel inzetten in de klas. We hebben de intentie om ruimte te geven aan de moedertaal van onze leerlingen. Wij willen dit dan ook opnemen in het taalbeleid van onze school en streven ernaar om het inzetten van de moedertaal te integreren in ons onderwijsprogramma.

Integratie en ouderbetrokkenheid

Om zich goed te voelen in hun nieuwe klas en tot leren te komen, vinden we het bij Bernardusokan belangrijk dat leerlingen **integreren in de school en hun nieuwe woonomgeving**. We werken samen met verschillende partners in de gemeenten en bredere regio van onze school. We gaan actief op zoek naar samenwerkingen met verschillende partners in de regio van onze school, die de integratie van onze leerlingen en hun families kunnen bevorderen.

We geloven dat samenwerking met ouders essentieel is voor het creëren van een ondersteunende leeromgeving die het welzijn, de ontwikkeling en de integratie van onze leerlingen bevordert. Daarom

zetten we sterk in op **ouderbetrokkenheid**. Om dit te realiseren nodigen we onze ouders actief uit voor oudercontacten, individuele gesprekken, infomomenten, ... en werken we met taalgroepen, tolken en digitale vertaal mogelijkheden om de communicatie met ouders te vergemakkelijken en te versterken. We streven ernaar om de drempel tussen ouders en school zo laag mogelijk te maken.

Ook de invulling van de **vrije tijd** heeft een impact op de integratie en het welbevinden van onze leerlingen. Onze leerkrachten en vervolgschoolcoaches gaan hierover in gesprek met leerlingen en ouders en stimuleren onze leerlingen actief en ondernemen actie om hobby's (opnieuw) te beoefenen of te verkennen.

Oriëntering

Het oriënteren van de OKAN-leerlingen is een intensief proces, dat **gedragen wordt door het hele OKAN-team**. Goed op de hoogte zijn van het huidige onderwijslandschap en de nieuwste ontwikkelingen vinden we belangrijk om onze leerlingen goed te kunnen begeleiden in hun keuzeproces.

Al van bij de intake hechten we al veel belang aan het goed **leren kennen van onze leerlingen**. De leerkrachten en vervolgschoolcoaches leren onze leerlingen kennen via structurele trajectgesprekken, reflectiegesprekken en oudercontacten, maar ook via klasgesprekken en informele gesprekken. In de lessen project studiekeuze worden leerlingen wekelijks **gestimuleerd om hun eigen sterktes, talenten en werkpunten** te ontdekken.

We willen ouders nauw betrekken bij het studiekeuzeproces van hun kind. Op het einde van het OKAN-traject formuleert de klassenraad een advies voor de leerling. We geloven in een **realistisch maar ambitieus advies**, waarbij we de leerlingen alle **kansen willen geven** op een goede start in het regulier onderwijs. We houden hierbij rekening met het feit dat een taal leren tot op het niveau dat nodig is in het secundair onderwijs 5 tot 7 jaar kan duren en proberen het OKAN-traject zo kort mogelijk te houden. We beogen een doorstroom naar het regulier onderwijs van zodra we merken dat leerlingen de taal voldoende beheersen en meer taal kunnen oppikken in het regulier onderwijs of op het werkveld.

De overgang naar het regulier onderwijs is een grote stap voor onze leerlingen en wordt daarom goed voorbereid. De vervolgschoolcoaches zorgen voor een **warme overdracht** naar regulier onderwijs, buitengewoon onderwijs of de arbeidsmarkt. Hiervoor vinden we het belangrijk om een goed contact te hebben met de vervolgscholen of organisaties waar onze leerlingen zullen starten en werken daarom met vaste vervolgschoolcoaches per school of campus. De vervolgschoolcoaches begeleiden de ex-OKAN-leerlingen en ondersteunen de vervolgscholen op basis van gemeenschappelijke beleidsafspraken en krijgen zo een duidelijk mandaat in de vervolgschool. In de visie over vervolgschoolcoaching verduidelijken we hoe we het vervolgtraject van de ex-OKAN-leerlingen opvolgen en welke stappen we ondernemen om de decretale opdracht van vervolgschoolcoach te verwezenlijken.

Tot slot

Deze visie is een neerslag van hoe we naar onze OKAN-werking kijken, waar we in geloven en waarnaar we willen groeien in de toekomst. We staan open voor verandering en willen inspelen op recente wetenschappelijke inzichten. We stellen ons hierin ambitieus én realistisch op.

De concretisering van deze visie wordt vormgegeven in een beleidsplan en de bijbehorende prioriteitenplannen.